

# Frågor och svar om socialdataregister\*

*Uppdaterat 22 september 2026.*

Här kan du läsa Socialstyrelsens frågor och svar om socialdataregister fördelat på följande områden:

1. [Om socialdataregister](#)
2. [Dokumentation och rapportering](#)
3. [Tekniska förutsättningar](#)
4. [Juridiska förutsättningar](#)
5. [Införande, tidplan och stöd](#)

\*Arbetet med utformningen av Socialstyrelsens socialdataregister pågår och vi vet ännu inte om det kommer att handla om ett eller flera register. I dessa frågor och svar väljer vi att tala om det som ett register, även om det i framtiden kan handla om flera.

## 1. Om socialdataregister

### Vad är socialdataregistret?

Enligt lagen är ett socialdataregister ett register som förs av Socialstyrelsen och som utgör en rikstäckande samling av personuppgifter som dokumenteras inom socialtjänsten och LSS-verksamhet (lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade).

Utformningen av socialdataregister är under utveckling, och lagen medger att Socialstyrelsen för ett eller flera socialdataregister.

### Vad är syftet med socialdataregistret?

Syftet med socialdataregistret är att bidra till ökad kunskap för att utveckla och förbättra socialtjänsten och LSS-verksamheten. Uppgifterna som samlas in i registret kan användas som underlag för nationell statistik, uppföljning,

utvärdering och forskning. På så sätt skapar registret förutsättningar för en mer jämställd, jämlik och kunskapsbaserad socialtjänst.

## Vilka andra effekter kan arbetet med att förbereda för socialdataregistret få?

Socialstyrelsen arbetar för att informationen som ska samlas in i socialdataregistret ska kunna hämtas från verksamhetens dokumentation, utan merarbete eller onödig administration. Det innebär att dokumentationen som ska samlas in till det nationella registret behöver vara enhetlig och strukturerad.

Enhetlig och strukturerad dokumentation gör det möjligt att

- förenkla rapporteringen till nationella register
- använda, återanvända och dela information säkert, till exempel med hälso- och sjukvården
- ge ytterligare stöd för lokal uppföljning.

Detta ger i sin tur förutsättningar för

- bättre nationell statistik, uppföljning och verksamhetsutveckling inom socialtjänsten
- bättre möjligheter att följa omställningen till den nya socialtjänstlagen.

## Vilken nytta har kommunerna av att lämna uppgifter till Socialstyrelsen?

Kommunerna kommer ha nytta av den nationella statistik som kan tas fram med hjälp av uppgifterna som samlas in till socialdataregistret.

Den nationella statistiken kan ge kommunerna underlag för att följa och utveckla den egna verksamheten och jämföra sin egen verksamhet med andra kommuner utifrån gemensamma data.

Den nationella statistiken kommer på sikt att kunna presenteras på olika nivåer, till exempel på Socialstyrelsens webbplats.

Kommunerna kommer dock inte att få tillbaka de personnummerbaserade uppgifter de har lämnat till registret. Det föreslogs i den utredning som låg till grund för Socialstyrelsens uppdrag.

## Hur kan strukturerad dokumentation stödja kommunernas lokala uppföljning och kvalitetsarbete?

När verksamhetens uppgifter dokumenteras på ett strukturerat, enhetligt och ändamålsenligt sätt kan de rapporteras vidare till socialdataregistret utan extra administration – och dessutom användas i det egna systematiska kvalitetsarbetet på ett mer strukturerat sätt, till exempel i individbaserad systematisk uppföljning.

Målet är att den nationella statistiken från socialdataregistret på sikt ska vara tillgänglig på olika nivåer, till exempel via Socialstyrelsens webbplats. Det gör det möjligt för kommunerna att jämföra sig med andra kommuner utifrån gemensamma data och använda resultaten som stöd i lokal analys, verksamhetsplanering och kvalitetsutveckling.

## Vilket uppdrag har Socialstyrelsen i arbetet med socialdataregistret?

Socialstyrelsen ansvarar för att förbereda, genomföra och följa upp införandet av socialdataregister.

Socialstyrelsen har sedan 2023 arbetat med att förbereda inför lagen om socialdataregister. I det arbetet har Socialstyrelsen bland annat undersökt kommunernas förutsättningar och behov samt beskrivit förutsättningar för strukturerad dokumentation och tänkbara informationsmängder (det vill säga förslag på vilka uppgifter som kan behöva samlas in).

Sedan januari 2026 driver Socialstyrelsen ett uppdrag att stödja införandet av lagen och stödja kommunerna i uppgiftsinsamlingen. Arbetet består bland annat av att

- driva utvecklingsarbete utifrån behoven och bidra i arbetet att identifiera standarder och urval
- ge stöd i strukturering och införande, exempelvis att testa piloter och bedriva försöksverksamheter
- förtydliga dokumentationsföreskrifter och allmänna råd
- föra dialog med andra aktörer för att underlätta kravställning.

I juni 2026 fick Socialstyrelsen dessutom i uppdrag att tillsammans med Myndigheten för vård- och omsorgsanalys följa upp och analysera genomförandet av nationella socialdataregister.

## 2. Dokumentation och rapportering

### Varför är strukturerad dokumentation viktig för socialdataregistret?

För att uppgifter ska kunna användas för statistik, uppföljning och analys behöver dokumentationen vara strukturerad och ändamålsenlig. Det gör det möjligt att rapportera utan onödig administration. Det stärker också kvaliteten i uppgifterna och kan dessutom förbättra lokal uppföljning och individbaserad systematisk uppföljning.

### Kommer Socialstyrelsen att kräva att vi dokumenterar enligt en viss metod, till exempel IBIC?

Det finns inga beslutade krav på att uppgiftslämnare ska använda IBIC. Vilka standarder som faktiskt kommer att användas och hur de ska införas ska beslutas i det fortsatta arbetet.

### Vilka uppgifter kan bli aktuella att samla in i socialdataregistret?

Arbetet med att besluta vilka uppgifter som ska samlas in pågår fortfarande. De uppgifter som kan bli aktuella är både sådana som redan samlas in och nya tänkbara informationsmängder. En grundläggande utgångspunkt är att uppgifterna ska vara relevanta på nationell nivå, ha rättsligt stöd, kunna uttryckas entydigt och kodat samt inte kräva utökad dokumentation enbart för registrets skull. Socialstyrelsen bedömer vilka uppgifter som bör samlas in tillsammans med referensgrupper från kommuner för att säkerställa att uppgifterna är relevanta och tillgängliga.

### Är tänkbara informationsmängder samma sak som en beslutad variabellista?

Nej. Tänkbara informationsmängder beskriver vilka uppgifter som kan vara aktuella att samla in framöver. Det är inte samma sak som en fastställd lista över obligatoriska variabler. Informationsmängderna används som underlag i arbetet med att identifiera vilka uppgifter som ska regleras i registerföreskrifterna. Vad som slutligen ska rapporteras regleras genom registerföreskrifter.

## Ska verksamheter lämna uppgifter som inte redan finns dokumenterade?

Utgångspunkten är att uppgiftslämnare ska lämna de uppgifter de förfogar över och som behövs i ett socialdataregister, det vill säga uppgifter som dokumenteras i verksamheten enligt de dokumentationskrav som gäller. Bestämmelserna om uppgiftsskyldighet träder i kraft den 1 augusti 2027.

## Kommer effekter av insatser att dokumenteras och rapporteras?

Effekter av insatser ska troligen inte rapporteras till socialdataregistret. Vilka uppgifter som dokumenteras lokalt avgörs av respektive kommun.

Däremot kan uppgifter som samlas in till socialdataregistret, tillsammans med uppgifter från andra register, användas för att följa upp och analysera resultat och effekter av insatser. Det innebär att registret kan bidra med kunskap om effekter, även om själva effekterna inte rapporteras till registret.

## Hur hanteras frågor om insatser utan individuell behovsprövning?

Insatser utan individuell behovsprövning omfattas av lagen om socialdataregister men det är ännu inte beslutat vilka som ska vara uppgiftsskyldiga och vilka uppgifter som ska rapporteras till socialdataregistret. Detta kommer att preciseras senare genom föreskrifter.

Det finns i dagsläget inget beslut varken om att uppgifter om insatser utan individuell behovsprövning ska inkluderas eller uteslutas från rapporteringen.

## Kommer startorsaker, avslutsorsaker och aktualiseringsorsaker att standardiseras nationellt?

Det är ännu inte beslutat hur startorsaker, avslutsorsaker och aktualiseringsorsaker ska standardiseras nationellt. Frågan är en del av det fortsatta arbetet med att skapa en mer enhetlig och strukturerad dokumentation i socialtjänsten.

### 3. Tekniska förutsättningar

#### Vad behöver systemleverantörer förbereda?

Systemleverantörer bör redan nu se över om deras verksamhetssystem kan

- stödja strukturerad dokumentation
- hantera relevanta semantiska standarder
- exportera uppgifter till ett nationellt register utan att skapa merarbete i verksamheten.

Det finns ännu inget komplett underlag för vad systemen behöver kunna hantera. Socialstyrelsen kommer att ta fram och sprida underlag som informerar om de tekniska förutsättningarna när arbetet kommit längre, och leverantörerna ska involveras i det fortsatta arbetet.

#### Hur involveras systemleverantörer i arbetet?

Systemleverantörer har redan involverats i arbetet, bland annat genom dialog och träffar inom tidigare uppdrag rörande registret. Socialstyrelsen kommer att fortsätta dialogen med systemleverantörerna i takt med att arbetet med införandet går vidare.

Mer information om formerna för den fortsatta dialogen kommer att kommuniceras när de är beslutade.

#### Vad kan kommuner och privata utförare göra redan nu i sina system?

Kommuner och privata utförare kan redan nu inventera hur dokumentationen är strukturerad i nuvarande verksamhetssystem, bedöma systemens förmåga att leverera utdata och börja utveckla kravställningen gentemot sina systemstöd. Det är också relevant att se över hur fritext respektive strukturerad information används i dokumentationen.

#### Innebär den nya lagen att det kommer att krävas detaljerad kodning i det dagliga arbetet?

Nej, den nya lagen innebär inte i sig att dokumentationen måste ske på ett visst sätt i det dagliga arbetet. Samtidigt behöver de uppgifter som ska rapporteras till socialdataregistret dokumenteras strukturerat.

En mer strukturerad dokumentation kan också ge nytta i kommunens egen verksamhet, till exempel genom att göra det lättare att följa upp och

analysera verksamheten. Hur dokumentationen struktureras och används i praktiken beror bland annat på kommunens behov och på hur kommunen och dess systemleverantör utformar sina system.

Vilka krav som kommer att gälla för dokumentation och rapportering ska tydliggöras i de föreskrifter som Socialstyrelsen arbetar fram.

## Hur förhåller sig den nya lagen till bland annat kodverk och nationella informationsmängder?

Lagen om socialdataregister reglerar vilka uppgifter som får och ska behandlas i socialdataregister. Kodverk, till exempel Klassifikation av socialtjänstens insatser (KSI) och Nationella informationsmängder (NiM), kan ge stöd att dokumentera och strukturera uppgifterna på ett enhetligt sätt. Även gemensamma metoder och begrepp, som Individens behov i centrum (IBIC) och Barnens behov i centrum (BBIC), kan bidra till en mer enhetlig dokumentation.

Det är ännu inte beslutat vilka uppgifter som ska rapporteras till socialdataregistret eller hur de ska struktureras. Det innebär att det inte heller är klart hur KSI, NiM och IBIC kommer att förhålla sig till den kommande rapporteringen.

## Ska äldre data standardiseras, eller gäller arbetet bara ny information?

Det är upp till varje kommun att besluta hur äldre uppgifter ska struktureras och hanteras i den egna verksamheten. Den nya lagen innebär inte att kommunerna behöver göra om eller standardisera sin historiska dokumentation.

Vilka uppgifter som ska rapporteras till socialdataregistret och hur de ska rapporteras kommer att framgå av föreskrifterna.

## 4. Juridiska förutsättningar

### När träder lagen om socialdataregister i kraft?

Lagen har trätt i kraft den 1 augusti 2026. Bestämmelserna om uppgiftsskyldighet i socialtjänstlagen (SoL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) träder i kraft den 1 augusti 2027.

### Vad innebär lagens ikraftträdande för uppgiftslämnare direkt den 1 augusti 2026?

Lagen om socialdataregister har trätt i kraft i augusti 2026, men den nya uppgiftsskyldigheten börjar gälla först den 1 augusti 2027. Fram till dess gäller uppgiftsskyldigheten för uppgiftslämnare enligt de föreskrifter som gäller idag. Uppgiftslämnare behöver därför inte börja lämna in uppgifter med stöd av den nya lagen förrän nästa år.

Socialstyrelsen arbetar nu med att ta fram föreskrifter som beskriver vilka uppgifter som ska rapporteras och hur rapporteringen ska gå till. När föreskrifterna är beslutade kommer uppgiftslämnarna få information om vilka krav som gäller.

### Vilka juridiska principer styr vilka uppgifter som får samlas in?

Flera juridiska principer styr vilka uppgifter som får samlas in och hur de får behandlas. Lagen om socialdataregister kompletterar EU:s dataskyddsförordning (GDPR) och annan dataskyddsreglering. Lagen anger bland annat

- registrets syfte (se [Vad är syftet med socialdataregistret?](#))
- för vilka särskilda, uttryckligt angivna och berättigade ändamål som personuppgifter i registret får behandlas
- vilka uppgifter som är tillåtna och nödvändiga att ha med i registret och som får behandlas för de i lagen angivna ändamålen.

Behandlingen ska också följa allmänna dataskyddsprinciper, bland annat principerna om

- ändamålsbegränsning (uppgifter i registret får inte behandlas på ett sätt som är oförenligt med av lagen angivna ändamål)
- lagringsminimering (personuppgifter får bara sparas så länge som det behövs för ändamålet)

- uppgiftsminimering (behandla aldrig personuppgifter som inte behövs för ändamålet).

## Gäller uppgiftsskyldigheten även privata utförare?

Ja, bestämmelserna om uppgiftsskyldighet i socialtjänstlagen (SoL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) gäller även för privata utförare inom socialtjänsten och för enskilda som bedriver yrkesmässig verksamhet enligt LSS.

Vilka uppgifter som ska lämnas och hur uppgiftsskyldigheten ska fullgöras får preciseras av Socialstyrelsen genom föreskrifter. Det är ännu inte beslutat vilka uppgifter privata utförare ska rapportera till socialdataregistret, eller i vilken omfattning. Det kommer att fastställas när Socialstyrelsen beslutar om föreskrifter som reglerar rapportering till registret.

## 5. Införande, tidplan och stöd

### Hur kan kommuner och privata utförare förbereda sig?

Socialstyrelsens arbetar med att ta fram underlag om vilka uppgifter som kan bli aktuella att samla in. Det finns därför ännu inget underlag för dokumentation och utdatareportering som kommuner och privata utförare kan införa i sina verksamhetssystem.

Verksamheterna kan ändå förbereda sig genom att

- se över hur dokumentationen är strukturerad idag och vilka uppgifter som redan dokumenteras strukturerat
- se över verksamhetssystemens möjligheter att leverera utdata
- utveckla användande av dokumentationssystem och kravställning på dem
- utveckla den lokala uppföljningen, till exempel individbaserad systematisk uppföljning (ISU)
- genomföra kompetenshöjande insatser till chefer och medarbetare inom strukturerad dokumentation
- förbereda organisationen på att det kommer förändringar.

Kommunerna kan rekquirera statsbidrag för delar av sina förberedelser.

## Var hittar man Socialstyrelsens rapporter?

Socialstyrelsens rapporter om socialdataregister finns här:

[En kunskapsbaserad socialtjänst förutsätter strukturerade uppgifter](#) (januari 2026)

[Juridiska förutsättningar för ändamålsenlig och strukturerad socialtjänstdata](#) (maj 2025)

[Kommunernas förutsättningar och behov inför införandet av en socialdataregisterlag](#) (april 2024).

## Vilken kompetensutveckling kan vara relevant?

Relevant kompetensutveckling kan bland annat handla om dokumentation, informatik, förändringsledning, uppföljning, AI och kravställning.

Det kan också vara relevant att stärka kunskapen om strukturerad dokumentation och hur information kan användas för uppföljning och utveckling av verksamheten. Vilka områden som är mest relevanta beror på verksamhetens behov och förutsättningar.

## Finns det en specifik tidsplan för vilka uppgifter som ska samlas in och när?

Just nu finns ingen specifik tidsplan. Tidsplanen kommer att utkristalliseras ju längre Socialstyrelsen kommer i det förberedande arbetet. Arbetet med att fastställa och samla in nya informationsmängder sker stegvis och involverar standardisering, systemutveckling och samverkan med många aktörer.

Arbetet med socialdataregister kommer att pågå under flera år efter att lagen har trätt i kraft.

## Vad kan statsbidrag användas till, och kommer de att fortsätta?

För 2026 finns ett särskilt statsbidrag som kommuner kan använda för att förbereda inför socialdataregister. Det kan bland annat användas till att se över dokumentation och verksamhetssystem samt till kompetensutveckling och andra förberedelser inför den kommande uppgiftsskyldigheten.

Det särskilda statsbidraget gäller för 2026 och är inte beslutat att fortsätta i samma form. Från 2027 och framåt finns i stället en permanent förstärkning av de generella statsbidragen till kommunerna för kostnader som följer av socialdataregister.